

कारेणोदाहृतम् । “आषधीभ्यस्तौषधीर्जिन्वति । वहिषि लेपं निमृज्येति । प्राचीनाविती खधा पितृभ्यः पितृन् जिन्वेति । दक्षिणेन वेदिभूम्यां लेपं निमृज्येति च” । तेनोभयेनौषधीनां पितृणाञ्च प्रीतिः । ब्राह्मणप्राशनेन गर्भाणां हृत्तिः यस्मादेवं तस्माद्गर्भाश्च तत्रभोजनमन्तरेणैव वर्द्धन्ति । प्राशनव्यतिरिक्तं यच्छेषलक्षणं तेन मनुष्याणां प्रीतिः । प्राशनं भक्षणञ्च सूत्रकारो पृथगेव दर्शयति । पूषासीतिलेपं प्राश्नात्यशब्दं कुर्वन्न तिहाय यत्तोप आचम्यैवं पुनः प्राश्नाचम्य वहिषोपयम्योदङ्ङा-वृत्तोन्मृज्य गर्भेभ्यस्त्वेति उदग्दण्डया प्राग्दण्डया वा सुचाऽऽ-चामतीति वा । अत्र यत्प्राशनं तत्पूर्वमेव द्विः प्राश्नातीतिवा-क्येन विहितं यत्वाचामत्युक्तं लक्षणम् ॥

तदिदं विधत्ते । “उदङ् पर्यावृत्त्याचामति[७] ॥ आत्मनो गोपीथाय । निर्णेनेक्ति शुद्ध्यै” इति । यदुक्तं सूत्रकारेण । “आहवनीये सुचं प्रताप्य हस्तोऽवधेयः । हस्तो वा प्रताप्य सुच्य-वधेयः । तयोरुद्देशनं दिशति । सप्तर्षिभ्यस्त्वा सप्तर्षीञ्जिन्वेतीति ॥

तदेतं निष्टपनमुद्देशनं च क्रमेण विधत्ते । “निष्टपति स्वगा-कृत्यै । उद्दिशति । सप्तर्षीनेव प्रीणाति । दक्षिणा पर्यावर्त्तते । स्वमेव वीर्यमनुपर्यावर्त्तते । तस्माद्दक्षिणार्ध आत्मनो वीर्य-वर्त्तरः । अथो आदित्यस्यैवावृतमनुपर्यावर्त्तते” इति । नि-ष्टपति नितरां तपनं स्वगाकृत्यै स्वर्गप्राप्त्यै भवति । योयमुद-ङ्मुखः सप्तर्षीणामुद्देशं कृतवान् सोयं वा वामभागे पर्यावृत्तिर्न कुर्यात् । किन्तु दक्षिणभागमुद्दिश्य पर्यावृत्तिं कुर्यात् । तथा